

1. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені букви, апостроф, розкрий дужки.

ЛАСТІВКИ

Був теплий сонячний ранок. У відчинені двері до нашої кімнати залетіли дві ластівки. Покружляли і вилетіли. Потім з'являлися ще кілька разів. Дзвіночками розсипався їхній веселий щебет. У куточку кімнати ластівки зліпили гніздо. Там вони вивели пташенят.

Ластівки дуже працьовиті й охайні. У їхньому гнізді завжди чистенько. У дзьобиках вони виносять сміття на подвір'я. Влітають до кімнати через відчинене вікно.

2. До слова *ластівка* добери спільнокореневий прикметник. Підкресли в ньому орфограму.

Ластівка — ластів'ячий.

3. До слова *розсипався* (речення *Дзвіночками розсипався їхній веселий щебет..т*) добери синонім.

Розсипався — пролунав (забринів, полинув, почувся).

4. Укажи, яке речення з тексту відповідає поданій схемі.

..... ————— ————— ————— .

- А Дзвіночками розсипався їхній веселий щебет.
 Б У їхньому гнізді завжди чистенько.
 В У куточку кімнати ластівки зліпили гніздо.
5. У передостанньому реченні знайди і випиши слово, що відповідає звуковій моделі

[- • - • - • -] .

Дзьобиках.

6. Доповни текст власними спостереженнями за перелітними птахами (4–5 речень).

Першими з перелітних птахів повертаються на батьківщину граки. Нездарма їх називають вісниками весни. Потім прилітають чайки, шпаки, жайворонки, качки та гуси. Пізніше з'являються зозулі, стрижі, ластівки, лелеки. Щоб повернутися додому, птахи долають величезні відстані — деякі, наприклад, летять із самої Африки!

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

СВЯТА ВЕЧЕРЯ

Тихий зимовий вечір. Яскравіше, ніж завжди, світять зорі. Це вечір перед Різдвом.

Кожна родина чекає тієї хвилини, коли на небі загориться перша зірка. Це знак, що можна сідати до Святої вечері.

Білим обрусом застелений стіл. Посередині стоїть макітра з кутею. Господиня у цей вечір подає до столу дванадцять страв. Тут і гриби, і вареники, голубці, риба. У дзбанку духмяний узвар.

2. Добери до поданих слів антоніми.

Яскравий — тьмянний.

Білий — чорний.

3. Добери до поданих слів спільнокореневі слова.

Вечір — вечірній, вечоріє, вечеря.

Вареники — варити, варений, варениця.

4. Випиши з тексту числівники і постав до них питання.

Перша — котра? Дванадцять — скільки?

5. Установи зв'язок слів у реченні.

Посередині стоїть макітра з кутею;
(Що?) макітра (що робить?) стоїть;
макітра (з чим?) з кутею;
стоїть (де?) посередині.

6. Як у вашій родині проводять Святвечір? Напиши про це (4–5 речень).

У Святвечір після першої зорі наша родина сідає за стіл. Під святковий обрус ми кладемо сіно і часник. На столі обов'язково має бути дванадцять страв: кутя, узвар, вареники, пісний борщ, голубці із пшоном, коржі з маком тощо. Після закінчення вечері всі співають колядки. У цей день не можна ні з ким сваритися, слід помиритися навіть із ворогами.

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

ЛЕЛЕКИ ПРИЛЕТІЛИ

Де живе лелека — там щастя живе. Бо лелека — це сонячний птах. Він зустрічає сонце вранці й проводить його на спочинок увечері. На зорі лелеки піднімаються з гнізда й літають високо в небо. Там радісно клекочуть — вітають сонце.

А увечері стоять над гніздом і дивляться на захід. То вони думають, скільки ще днів ходитиме сонце так високо й коли почне опускатися.

2. Добери антоніми до поданих слів.

Уранці — увечері.

Щастя — горе, нещастя.

3. Знайди в тексті спільнокореневе слово до слова *сонце*. Випиши його.

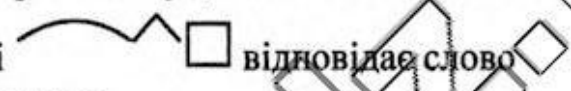
Сонце — сонячний.

4. Яке з поданих прислів'їв стосується лелеки (назва птаха пропущена)?

А Хто ... ображає, той велику школу має.

Б Ліпше ... в руці, чим заєць в лісі.

В Про те ... кує, що свого гнізда не має.

5. Схемі відповідає слово

А високо

Б сонячний

В лелека

6. Поміркуй, чому потрібно оберігати лелек. Свої міркування запиши (4–5 речень).

Українці вважають, що лелека приносить щастя. Це — український птах-оберіг, птах-символ. Ще з давніх-давен існує староукраїнське повір'я про святість лелеки. Вбивство цього птаха прирівнювали до вбивства людини. Нині в Україні є прикмета, якщо біля хати звив гніздо лелека, то в оселі завжди буде щастя.

1. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені букви, апостроф, розкрий дужки.

ЯЛИНКА ДЛЯ ПТАШОК

Зробити ялинку надворі з такими прикрасами, які подобаються птахам, — це дуже корисне і добре діло.

У кожного біля хати знайдеться гарне деревце, а якщо ні, то можна посадити на зиму ялинку.

Як же її прикрасити? Потрібно взяти насіння з гарбуза, соняшника, кавуна, кабачків і нанизати голочкою на товсту нитку. Доречно зробити декілька таких низок, а потім прив'язати їх кінцями до гілочок дерева. Чудово виходить!

2. Добери антоніми до поданих слів.

Гарний — поганий.

Корисний — шкідливий.

3. Звуковій моделі

-	•	=	•	=	:	•
---	---	---	---	---	---	---

 відповідає слово

А деревце

Б насіння

В ялінка

4. Випиши з першого речення тексту іменники, визнач їх відмінок і рід.

Ялинку (Зн. в., ж. р.) прикрасами (Ор. в., ж. р.), птахам (Д. в., ч. р.), діло (Н. в., с. р.).

5. Знайди в 3-му абзаці тексту речення з однорідними членами. Підкресли їх як члени речення.

Потрібно взяти насіння з гарбуза, соняшника, кавуна, кабачків і нанизати голочкою на товсту нитку. Доречно зробити декілька таких низок, а потім прив'язати їх кінцями до гілочок дерева.

6. Напиши про те, як ти допомагаєш узимку птахам (4–5 речень).

Птахи взимку бояться не холоду, а голоду, тому їх треба підгодовувати. Я обов'язково розвішую на деревах годівнички. Щодня насипаю туди насіння соняшника, кавуна, гарбуза, крихти хліба. Для синичок вішаю на вікні шматочок сала. Пташки мені дуже вдячні.

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Рідний край! Дорога серцю земля батьків та прадідів наших. Оспівані в піснях народних безмежні степи, зелені ліси й долини, високі блакитні небеса! Хіба є що на світі краще за це миле серцю привілля? Хіба є що на світі дорожче за Вітчизну?

Ти починаєш розуміти, що то твоя Батьківщина, що звідси, від батьківського порога, від материнської пісні вона бере свій початок.

2. Знайди в тексті синоніми, випиши їх.

Рідний край, Батьківщина, Вітчизна; земля батьків та прадідів.

3. Випиши з останнього речення особові займенники. Визнач їх особу і число.

Ти (2-а ос., одн.), вона (3-я ос., мн.)

4. Схемі відповідає слово

А блакитний

Б народний

В безмежний

5. Знайди в тексті (завдання 1) іменники, ужиті у формі множини. Підкресли їх (*батьків, прадідів, піснях, степи, ліси, долини, небеса*).

6. Напиши текст на тему «Наш рідний край» (4–5 речень).

Україна — це моя рідна земля, де все мені дороге. В Україні живуть мої родичі та друзі. Мені подобається мелодійна українська мова. Народні обряди і традиції зачаровують мене. Я люблю свою Батьківщину.

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

ДУБ

Налетіла гроза. Вдарила вогняна стріла у стовбур дуба. Затремтіли гілки. Загорілося верховіття. Лив дощ, а дуб палахкотів. Обгоріла його верхівка.

Але дерево не загинуло. Через рік зазеленіли молоді пагони. Укрився старий дуб кучерявим листям. А верхівка була суха.

Летіли з теплого краю лелеки. Бачать — сухе верховіття. Сіли на нього й змостили там гніздо. Зрадів дуб. Тепер він не самотній.

2. Знайди в тексті слова, ужиті в переносному значенні. Випиши їх.

Налетіла, вдарила, зрадів.

3. Зроби розбір за будовою слова *весняна*.

Весняна

4. Випиши з тексту займенники.

Його, (на) нього, він.

5. Підкресли в другому реченні члени речення, побудуй його схему.

Вдарила вогняна стріла у стовбур дуба.

====

6. Опиши явище природи, яке тобі доводилося спостерігати (4–5 речень).

Звичайно, кожен з нас бачив веселку. Веселка з'являється на небі під час дощу, коли світить сонце. Її можна побачити, лише стоячи спиною до сонця. Веселка має сім кольорів. Усі вони яскраві, бо веселка — це символ радості, сміху і веселощів.

1. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені букви, апостроф, розкрий дужки.

Пшеничне поле за селом залите сонячним промінням. Любо подивитися на колосся, наповнене зерном.

Пам'ятаємо це поле зеленим. Ми йшли по ньому і виривали бур'яни. Вони з'являлися між пшеницею і заважали їй рости. А сьогодні допомагаємо дорослим збирати урожай.

Після роботи біжимо до річки. Прохолода річкової води надає нам бадьорості. Настрій радісний. Адже і ми робимо свій маленький внесок у велику хліборобську справу!

2. У першому абзаці знайди слово, що відповідає звуковій схемі

-•	-•	=:	•
----	----	----	---

. Випиши його.

Колосся.

3. До поданих слів добери антоніми.

Пам'ятати — забувати.

Заважати — допомагати.

4. У першому абзаці тексту підкресли іменники, ужиті в орудному відмінку (*промінням, зерном*).

5. У третьому абзаці підкресли окликане речення.

Адже і ми робимо свій маленький внесок у велику хліборобську справу!

6. Поміркуй, чому потрібно допомагати дорослим. Свої міркування запиши (4–5 речень).

Діти змалку мають допомагати дорослим. Мама й тато багато працюють, щоб заробити кошти на життя, тому дуже стомлюються. Ми повинні їм допомагати. Я можу приборати в хаті, помити посуд, полити квіти. Ще я піклуюся про нашого собаку Тіма — вигуляю його, годую, граюся з ним, воджу до ветеринара на щеплення. Моя допомога дає батькам змогу відпочити.

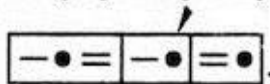
1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Був чудовий літній вечір. У небі сяяло безліч зірок. Свіжий вітерець лоскотав обличчя. Ми йшли вузькою звивистою стежкою. До села було ще далеко, і ми вирішили заночувати в степу. Вийшли на узлісся. Тут скошена трава. Ми влаштувалися біля копиці пахучого сіна. Було тихо. Тільки від степової річки чулося хлюпання води. Літня ніч коротка. Світанок розбудив нас. Ми поспішили в село.

2. До слова *стежка* добери синоніми.

Стежка — доріжка, стежина.

3. Побудуй звукову модель слова *вузькою*.

4. До слова *ніч* добери форму слова і споріднене слово, у яких відбувається чергування голосних *о — і*. Голосні, що чергуються, підкресли.

Ніч — ночі, нічний.

5. Познач речення, що відповідає поданій схемі.

.... ——— ————

- А Світанок розбудив нас.
 Б Літня ніч коротка.
 В Свіжий вітерець лоскотав обличчя.

6. Напиши текст на тему «Відпочинок на природі» (4–5 речень).

Наша сім'я подобляє влітку відпочивати на природі. Усі разом ми ходимо в ліс по гриби або по малину, а потім влаштовуємо собі пікнік. У лісі пахне духмяними травами, хвоєю. Тішать нас співи різноманітних пташок. Повіває лагідний вітерець, світить сонечко. Після такого відпочинку всі мають гарний настрій.

1. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені букви, апостроф, розкрий дужки.

ЛИПЕНЬ

Липень — середина літа. Буйно цвітуть липи. Над ними гудуть заклопотані бджоли. Для них настала пора збирання пахучого липового меду.

Озеро вкрилося ряскою. Милують око білі лілеї і жовті глечики.

Спека. Пахнуть квіти і м'ята. Низько схилилась до води верба. Тихо на озері. Навіть сплеску риби не чути.

2. Вибери рядок, у якому подано лише числівники, що відповідають на питання *котрий?*

- А перший, сьомий, тринадцятий
 Б другий, п'ять, десятий
 В вісім, шість, дев'ять

3. Вибери рядок, у якому подано дієслова в неозначеній формі.

- А стрибають, літають, мандрують
 Б стрибатимуть, літатимуть, мандруватимуть
 В стрибати, літати, мандрувати

4. У вислові *У білочки очка, мов...* доцільно використати слово

- А горішки Б намистинки В зернинки

5. Прочитай. Виділені слова заміни однорідними членами речення. Утворені речення запиши.

У *фруктах* багато вітамінів. *Друзі* побували в дельфінарії.

6. З'єднай стрілками іменники з їх закінченнями в орудному відмінку.

стежка	•	•	-єю
площа	•	•	-єю
мрія	•	•	-ою

7. Напиши текст на тему «Літо — найкраща пора року» (4–5 речень).

Я дуже люблю літо, тому що ми всією сім'єю їздимо відпочивати на море. Мені дуже подобається засмагати під променями жаркого сонця, а потім пірнати в теплі морські хвилі. Я люблю будувати замки з піску, а також збирати гарні камінці й мушлі. Улітку в мене гарний настрій, тому що багато вільного часу, можна на якийсь час забути про навчання і насолоджуватися відпочинком. Літо — найкраща пора року!

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Підросли в серпні в лисиці молоді лисенята. Ще не наважуются вони залишити домівку, бавлятся біля нори.

А стара лисиця блукає лісом. Чи пощастить їй щось здобути для голодних діток? Треба без спочинку бігати, шукати. Тепер лисиця така виснажена і зморена, що дивитись на неї шкода.

2. Вибери рядок, у якому подано лише особові займенники.

- А твої, свої, мої, їхні
 Б я, ти, ми, ви
 В хто, що, котрий, чий

3. Познач розповідне окличне речення.

- А Бережіть рідні ліси!
 Б Ліси — наше багатство!
 В Друзі, гайда до лісу!

4. Познач прислів'я із прислівниками-антонімами.

- А На чорній землі білий хліб родить.
 Б Перо коротше за шаблю, та глибше коле.
 В Хто рано плаче, той увечері сміється.

5. До поданих числівників, що відповідають на питання *котрий?*, добери числівники, що відповідають на питання *скільки?*

Перший — один.
Дев'ятий — дев'ять.
Сорок сьомий — сорок сім.
Дванадцятий — дванадцять.

6. Укажи стрілочкою, якими висловами можна замінити дієслова.

плакати	●	●	байдики бити
ледарювати	●	●	розпускати нюні
обманути	●	●	пошити в дурні

7. Напиши текст про те, як тварини доглядають своїх дитинчат (4–5 речень).

Мама-лисиця піклується про своїх дитинчат. Тому першу здобич вона несе до нори. Спочатку мають поїсти лисенята, бо вони ще ростуть і їм потрібно набиратися сил. Тільки потім вона йде полювати для себе. Лисиця — справжня мама.

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Улітку збільшується загроза пожеж у лісі. Тому не можна розпалювати багаття, коли стоїть спекотна погода.

Вогнище розкладають подалі від дерев. Щоб вогонь не поширювався, місце для багаття розчищають від сухої трави і обкопують.

Перед тим як залишити місце відпочинку, вогнище слід залити водою або посипати піском.

2. Вибери рядок, у якому подано лише числівники, що відповідають на питання *скільки?*

- А п'ятдесят, сьомий, сім
 Б три, вісім, десять
 В шістдесят четвертий, десятий, восьмий

3. Вибери рядок, у якому подано дієслова у формі майбутнього часу.

- А напише, буде писати, писатиме
 Б писати, написати, переписати
 В написав, писала, виписали

4. Познач схему, яка відповідає поданому реченню.

Сріблясте місячне проміння освітлювало дерева в парку.

- А —————
 Б —————
 В —————

5. Прочитай. Виділені слова заміни однорідними членами речення. Утворені речення запиши.

На уроці ми рахуємо, міркуємо, розв'язуємо задачі.

Вже повернувся з вирію шпак, ластівки, стрижі.

6. З'єднай стрілками іменники з їх закінченнями в орудному відмінку.

межа	●	●	-єю
гвардія	●	●	-ою
лоза	●	●	-єю

7. Напиши текст на тему «Маленький сірничок — причина великої біди» (4–5 речень).

Кажуть, що маленький сірничок — причина великої біди. У будинку дуже швидко горять меблі й штори. На природі раптово займаються сухі гілки і трава. Вогонь швидко поширюється і може перекинутися на сусідні будинки й дерева. Така пожежа наробить чимало лиха.

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Лебеді — красиві й сильні птахи. Паруютьься на все життя. Подружня лебедина вірність оспівана в народних казках, оповіданнях, піснях.

Не обійшли увагою леб.дів і скульптори. У Лейпцигу на невисокому постаменті — фігури двох лебедів. Ця скульптура є окрасою міста і нагадуванням кожному про необхідність берегти цих чудових птахів.

2. Вибери рядок, у якому прізвища композиторів записано в алфавітному порядку.

- А Лисенко М., Скорик М., Бортнянський Д., Поклад І.
- Б Поклад І., Скорик М., Бортнянський Д., Лисенко М.
- В Бортнянський Д., Лисенко М., Поклад І., Скорик М.

3. Познач прислів'я з дієсловами у формі 3-ї особи однини.

- А Доля сміливим помагає, а несміливих обганяє.
- Б Бережи одяг знову, а честь змолоду.
- В Де працюють — мають густо, де гайнують, то там пусто.

4. Однорідними членами в реченні *Травичка усміхнулася, привіталася, закивала стебельцем* є слова

- А травичка, стебельцем
- Б усміхнулася, привіталася, закивала
- В травичка привіталася

5. Підкресли слова, у яких на місці пропусків слід поставити апостроф.

Бур..я, бур..ян, роз..снаги, роз..їзд, в..язанка, цв..яхи, гр..ядка, Мар..яна, по..яснення, розв..язок.

6. З'єднай стрілками числівники, що відповідають на питання *скільки?*, з відповідними їм числівниками, що відповідають на питання *котрий?*

чотири	•	•	чотирнадцятий
чотирнадцять	•	•	сорок четвертий
сорок чотири	•	•	четвертий

7. Напиши текст про цікавий пам'ятник, який тобі доводилося бачити або про який ти читав(-ла) (4–5 речень).

Мені дуже подобається пам'ятник собаці Балто, який врятував від дифтерії місто Ном на Алясці. Бронзова скульптура хаскі стоїть у Центральному парку в Нью-Йорку. Собака дивиться вдалину, її задні ноги напружені, а на тулубі надіта упряж. Скульптура встановлена на камені, до якого прикріплена дошка із зображенням собачої упряжки, що мчить проти вітру. На дошці викарбувані слова: «Витривалість, відданість, розум».

1. Прочитай і спиши текст. Розкрий дужки, устав пропущені букви.

На полі росте багато великих яскравих голівок. То соняшники. Особливо гарні вони на світанку. Йдеш сте~~ж~~кою і милує~~ш~~ся їхньою красою. Прихилиш до себе соняшник, а він омитий чистою росою.

Соняшник завжди повернений голівкою до сонця. Стоїш на полі, зачарований золотою нивою. І ніби багато маленьких сонць тобі усміхнулись.

2. Вибери рядок, у якому прізвища поетів записано в алфавітному порядку.

- А Тичина П., Забіла Н., Костецький А, Костенко Л.
- Б Костецький А, Костенко Л., Тичина П., Забіла Н.
- В Забіла Н., Костенко Л., Костецький А., Тичина П.

3. Познач речення, у якому виділений іменник ужито в давальному відмінку.

- А Рідній матусі присвячую пісню свою.
- Б Обличчя матусі сяяло від щастя.
- В На матусі був святковий одяг.

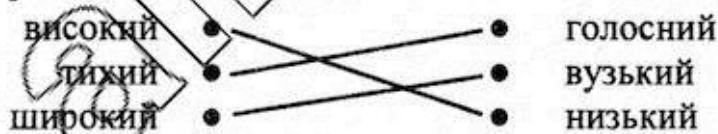
4. Однорідними членами в реченні *Іде коза, брикає, головою хитає* є слова

- А іде, брикає, хитає
- Б коза, головою
- В іде коза

5. Підкресли слова, у яких на місці пропусків слід поставити апостроф.

З..їхати, п..юре, по..єднати, об..єднати, р..юкзак, бур..ян, св..ято, здоров..я, під..їзд, по..їзд.

6. З'єднай стрілками слова та їх антоніми.

7. Напиши текст на тему «Моя улюблена іграшка» (4–5 речень).

Я дуже люблю, коли мені дарують нові іграшки, але свого улюбленого старого Вінні-Пуха я не проміняю ні на кого. Мій Вінні-Пух зшитий із плюшу й набитий синтепоном. Ведмедик має хутро жовтого кольору і червоний кожушок, у руках він тримає барильце з медом. Розумні оченята-гудзики завжди привітно дивляться на мене. Я люблю свого ведмедика!

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Квасоля належить до ліан. Ліани не можуть рости вгору самі. Вони чіпляються за найближчі дерева вусиками або просто обвиваються навколо.

Існує багато сортів квасолі. У Японії та Кореї росте дрібненька квасоля. Її мелють на борошно, а з нього роблять найдивовижніші речі: пиріжки й цукерки, пудру та шампунь...

2. Визнач, у якому відмінку вжито подані іменники.

За піччю, над пристанню, під зеленню.

А у називному Б в орудному В у місцевому

3. Вибери рядок, у якому подано лише дієслова.

А працювати, праця, робота

Б сидіти, лежати, стояти

В жаліти, шкодувати, шкода

4. Визнач речення, у якому є однорідні присудки.

А Вулиці й садки наповнилися пташиним щибетом.

Б Ось іде весна степами, перелогами, ярами.

В Насунули чорні хмари й оповили небо.

5. З'єднай стрілочками подані слова та їх схеми.

6. Прочитай порівняння. Чи правильно вони сформульовані? Запиши правильно.

Порівняння сформульовані неправильно, тому що порівнюється непорівнюване. **Правильно:** *Ведмідь великий, а зайчик маленький. Помідор овальний, а кавун круглий. Або: Ведмідь бурий, а зайчик сірий. Помідор червоний, а кавун зелений.*

7. Напиши текст про одну з городніх рослин (4–5 речень).

Помідор — овочева рослина червоного, жовтого або буруватого кольору. Він буває круглий, овальний або у формі волового серця. Шкірка помідора гладенька. З нього роблять соки, приправи, салати. Люди залюбки їдять помідори.

1. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені букви, апостроф, розкрий дужки.

КРАСА В ІМЕНІ ТВОЇМ

Є слово, з яким людина ніколи не розлучається. Народиться дитина — до неї це слово приходить першим. Це — твоє ім..я.

Дитині ім..я дають батьки. Воно вирізняє людину з-поміж інших людей, супроводжує її в щасті й журбі. Ім'я з'єднує нас із батьківською хатою, рідною мовою і культурою, минулим і прийдешнім.

2. Укажи синоніми до слова *неосяжний*.

- А дорогий, близький, далекий
 Б низький, широкий, довгий
 В неозорий, безкрай, безмежний

3. Познач речення з однорідними підметами.

- А Сосни, ялини й смереки стоять у смарагдовому вбранні.
 Б Для композиції ми використали гілочки сосни, ялини й смереки.
 В З шишок сосни, ялини й смереки можна зробити чимало сувенірів.

4. Познач рядок, у якому всі числівники записані без помилок.

- А дев'ятьсот, сімдесят, одинадцять
 Б дев'ятсот, сімдесят, одинадцять
 В дев'ять сот, сімдесят, одинацять

5. Покажи стрілочкою початкову форму поданого займенника.

6. Склади речення з поданих груп слів. Запиши їх.

Не вчора, а сьогодні. — *Ми ходили в кіно не вчора, а сьогодні.*

Безкрас, чисте і прозоре. — *Безкрас, чисте і прозоре небо було над нашими головами.*

7. Що ти знаєш про походження і значення свого імені (імені мами, тата, сестри, брата, друзів та ін.)? Напиши про це текст (4-5 речень).

Мою маму звать Олеся. Це пестливе від Олександра. З давньогрецької мови це ім'я перекладається як «захисниця». Так воно і є: моя мама — справжня захисниця і берегиня нашої сім'ї.

1. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

ДЕ НОЧУЮТЬ СИНІЧКИ?

Навесні та влітку синічки ночують у гніздечку, зігріваючи яєчка або маленьких пташенят. Чому ж — і влітку? Бо синиці, як і горобці, висиджують пташенят два або й три рази на літо.

А взимку, коли навколо біліє сніг і мороз жене нас у хату, синічки сплять на гілках.

2. Познач речення, у якому є слова, ужиті в переносному значенні.

- А Білочка визирнула з дупла.
 Б З-за хмарки визирнуло сонечко.
 В Визирнуло із гніздечка пташеня.

3. Познач рядок, у якому всі прислівники відповідають на питання як?

- А голосно, темно, мокро
 Б удень, вночі, щороку
 В тепер, попереду, щиро

4. Вибери речення, яке відповідає схемі.

Хто? і хто? що роблять? що?

- А Книжки і зошити лежать на столі.
 Б Ластівки і лелеки повернулись до гнізд.
 В Дмитрик і Петрусь садять калину.

5. З'єднай стрілкою слово з його синонімом.

любов	•	•	сум
повага	•	•	кохання
журба	•	•	пошана

6. Від поданих імениників утвори і запиши прикметники із суфіксами *-ськ-*, *-зьк-*, *-цьк-*.

Село — сільський.
 Запоріжжя — запорізький.
 Чумак — чумацький.

7. Напиши текст про те, чому потрібно охороняти птахів (4–5 речень).

Птахи — це невід'ємна частина природи. Вони приносять користь: сприяють розповсюдженню насіння, поїдають чимало шкідливих комах і дрібних гризунів. Якби зникли птахи, це відразу позначилося б на довкіллі. Почали б гинути дерева, урожай на полях і городах. Тому птахів потрібно підгодовувати взимку й охороняти.